

Sürdürülemez Büyüme

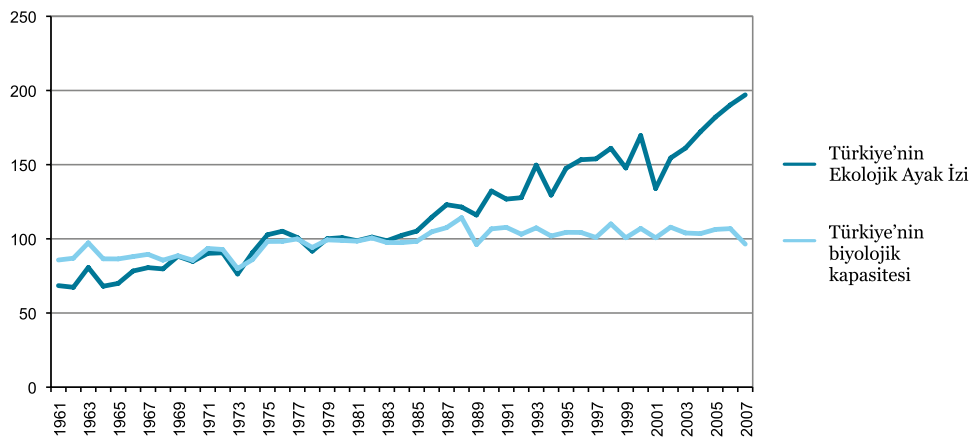
TRENDESK'de uzun süredir beklediğimiz rapor Nisan ayından yayınlandı. Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF-Türkiye), Küresel Ayak İzi Ağı (Global Footprint Network) ile birlikte çalışarak "Türkiye'nin Ekolojik Ayak İzi Raporu"nu hazırladı. Rapor ile birlikte Türkiye'nin ekolojik ayak izi, sebepleri ve gelecek senaryoları ilk kez çalışılmış oldu.

"Ekolojik Ayak İzi" belli bir coğrafyanın sahip olduğu doğal kaynakların eğilimleri, hangi hızda ve kimler tarafından tüketildiğini ölçen 'muhasabe aracı' olarak tanımlanabilir. Sürdürülebilir gelişimin ayrılmaz bir parçası - Zira sürdürülebilir gelişim, doğal kaynakların kullanımı kaynakların kendini yenileme hızını aşmadığında mümkün.

Rapor kapsamında yapılan hesaplamalar Türkiye'deki doğal kaynakların eğilimlerinin küresel eğilimlere benzediğini ortaya koyuyor. Türkiye'de yaşayanlar, dünya ortalaması ile aynı miktarda kaynak tüketiyor. Başka bir deyişle, aynı miktarda Ekolojik Ayak İzi'ne sahipler. Dünyada görüldüğü gibi, Türkiye'de de 1970'lerden bu yana biyolojik kapasite açığı artıyor. Ancak bu açık küresel çaptaki açıktan daha büyük. Türkiye'nin Ekolojik Ayak İzi ulusal biyolojik kapasitesinin %100 üzerinde! Başka bir deyişle Türkiye, elindeki doğal kaynakları sanki 'iki Türkiye' varmışçasına tüketiyor. Bütçe açığı kadar gündemde olmayan 'çevre açığı', Türkiye'nin kaynaklarını daha iyi yöneten ülkelere bağımlı olması anlamına geliyor.

Türkiye'nin mevcut durumu aynen devam ettirmesi halinde ekolojik ayak izinin yüksek oranda artacağını ve biyolojik kaynak kapasitesinin düşeceğini anlatan WWF-Türkiye Doğa Koruma Direktörü Dr. Sedat Kalem, alınması gereken önlemleri ise şöyle sıralıyor: "Gayri Safi Milli Hasıla ve İnsani Gelişim Endeksi gibi yalnız ekonomik donelere dayanan değerlendirmeler, sürdürülebilir bir kalkınma sağlamıyor. Artık ekolojik ayak izi gibi verileri de bu değerlendirmelere dahil etmemiz, ekonomik büyüme hedeflerimizi çevresel sürdürülebilirlik ile bütünleştirmemiz gerekiyor. Kaynakların verimli kılınmasını sağlayacak politikaların hayata geçirilmesi çok önemli. Ekosistem hizmetleri de fiyatlara (faturalara) dahil edilmeli. Doğada yeni koruma alanları oluşturmamız ve sahip olduğumuz alanları daha iyi korumalıyız. Özellikle iş dünyası ve hükümet açısından siyasi düzeyde karar vericilerin ve piyasa aktörlerinin, yeşil büyüme anlayışını geliştirmede üstleneceği rol çok önemli. Bireyler de birer tüketici olarak pazarda yapacakları tercihlerle pazarı yönlendirme gücüne sahipler. Yeşil yatırımlar için teşvik mekanizmalarını geliştirmek gerekiyor."

Mevcut durum karamsar olsa da gidişatı değiştirmek mümkün. Küresel Ayak İzi Ağı'nın Başkanı Mathis Wackernagel'in sözleri ile: Ülkeler kaynakları kısıtlı dünyada da rekabet güçlerini ellerinde tutabilir. Bu başarı uygulanacak kararlara bağlıdır. Doğal kaynaklarının durumunu, sınırlarını ve bağımlılıklarını anlamayı seçen öncü ülkeler, vatandaşlarının refahını garanti altına alabilir. Türkiye bu öncü ülkelerden biri olabilir.

Kaynak: Türkiye'nin Ekolojik Ayak İzi Raporu (WWF-Türkiye)